

Štát zadotuje elektrinu Sotákovi či U. S. Steelu

Autor: [Lucia Lauková](#)

Ceny zaťažuje takzvaná tarifa na prevádzku systému, z ktorej prispievame na ťažbu uhlia i zelené zdroje.

Zdroj: TASR

Vláda našla aspoň čiastočný recept na lacnú oceľ z Číny, ktorá ohrozuje domácich výrobcov. Železiarom i ďalším producentom s vysokou mierou energetickej náročnosti dá na dotáciách v tomto roku 80 až 100 miliónov eur. Pôjde o zhruba 200 firiem.

Priemyselníci o nápade vlády vedeli, podieľali sa na jeho príprave. Pre HN to potvrdil šéf Podrezovských železiarní Vladimír Soták. „Ak dnes obdivujeme nemeckú ekonomiku, ktorá je ťahúňom v rámci Únie, je namieste, že ministerstvo hospodárstva si pri výbere metód riadenia energetickej politiky zvolilo nemeckú

cestu,“ uviedol. Slovensko malo pred pár rokmi druhú najvyššiu cenu elektriny pre podniky spomedzi všetkých členov EÚ. Tento rozdiel sa postupne zmiernil, no aj dnes podniky na Slovensku platia za elektrinu viac ako napríklad ostatné krajiny Vyšehradskej štvorky. „Ceny energie sú na Slovensku značne deformované, keďže politici k nim ‘prilepili’ aj svoje priority, čo zaťažuje predovšetkým podnikateľov pohybujúcich sa v konkurenčnom prostredí,“ upozornil Jozef Badida, analytik portálu Energieprevas.sk.

V tom, odkiaľ sa vyčlenia financie na nové dotácie pre podniky, ministerstvo zatiaľ jasno nemá. „Hovoríme o sume zhruba 80 až 100 miliónov eur, ktoré budeme potrebovať najst’ či už v rámci štátneho rozpočtu, alebo v rámci iných zdrojov, ktoré možno máme k dispozícii,“ oznámil minister Peter Žiga. Odborníci však upozorňujú, že najst’ stomiliónovú dotáciu pre vybrané firmy stačiť nebude. Štát totiž pre takzvanú tarifu za prevádzku systému bude aj naďalej prostredníctvom dotovať výrobcov zelenej energie i ťažbu hnedého uhlia. Aj tu však avizuje Žiga zmeny.

Koncové ceny elektrickej energie sú dnes výrazne ovplyvnené distribučnými poplatkami, medzi ktoré patrí aj tarifa za prevádzkovanie systému, takzvaná TPS. „Aj keď na burze vie energetická spoločnosť kúpiť energie často výhodnejšie oproti Rumunsku či Maďarsku, spotrebiteľ zaplatí viac. Preto je každé zníženie vítaným krokom a TPS tvorí vysokú časť týchto poplatkov – 26,2030 eura za megawatthodinu,“ vysvetlil pre HN Andrej Lednár, konateľ spoločnosti Prvá energetická.

Súčasný spôsob podpory obnoviteľných zdrojov nastavili poslanci Národnej rady spolu s regulátorom ešte v roku 2009. „Negatívny dosah na ceny elektriny pocit’ujeme už niekoľko rokov. Už viacerí ministri hospodárstva mali snahu presunúť časť nákladov spojených s vládnymi prioritami na štátny rozpočet, na čo sa však doteraz nenašli zdroje. Možno by stálo za zváženie prehodnotiť návratnosť investícií do obnoviteľných zdrojov s cieľom znížiť nákladovosť celého podporného systému,“ doplnil Badida.

Aj obnoviteľné zdroje čakajú zmeny

Podľa ministra hospodárstva Žigu bude mať podpora obnoviteľných zdrojov dve novinky: centralizáciu výkupu elektriny prostredníctvom jednotného výkupcu a zavedenie inštitútu takzvaného lokálneho zdroja. Dnes vykupujú takúto zelenú elektrinu tri distribučné spoločnosti, ZSE, SSE, VSE. To by ministerstvo chcelo zmeniť, od roku 2019 by mal byť iba jeden výkupca.

Ďalšou novinkou v energetike bude zavedenie inštitútu takzvaného lokálneho zdroja. Ak doteraz vyrábal podnikateľ elektrinu, napríklad zo slnka, dodával ju do distribučnej spoločnosti, aby ju následne od nej kúpil pre svoje potreby. To sa zmení. „Ideu lokálneho zdroja považujem za vhodný spôsob, ako naštartovať rozvoj decentralizovanej energetiky na Slovensku a pritom viac nezaťažovať zavedený systém podpory obnoviteľných zdrojov. Je však potrebné analyzovať vplyv pripájania lokálnych zdrojov na distribučné poplatky odberateľov, ktorí si ich nenainštalujú, aby sa nezopakovali negatívne dosahy odpájania z teplárenstva,“ povedala pre HN Lenka Ferenčáková, manažérka Energoklubu spoločnosti sféra.

Pri podpore zelenej energie výrazne zaostávame, už len v porovnaní s Českou republikou, upozornil Andrej Lednár z Prvej energetickej. „Centralizácia výkupu, zjednodušenie podmienok pre výkup či úľavy na nákup obnoviteľných zdrojov sú základné kroky, ktoré by zlepšili existujúci stav. Za veľký míľnik považujem zavedenie pojmu lokálny zdroj, ktorý by nezaťažoval verejnú rozvodnú sieť, ale energia by bola priamo spotrebovaná, prípadne uložená,“ uviedol. Dodal tiež, že bude dôležitá samotná implementácia v zákone.

Novinky v oblasti podpory zelenej energie privítali okrem analytikov aj podnikatelia. „Spoločnosť Volkswagen Slovakia už teraz realizuje viacero projektov v oblasti obnoviteľných zdrojov, takže privítame každé pozitívne zmeny v oblasti energetiky. Znižovanie negatívnych vplyvov na životné prostredie je jednou z našich dlhodobých priorít. Aj preto sme si dohodli s naším dodávateľom elektrickej energie garanciu, že sto percent dodávok elektriny, ktorú spotrebúva

naša spoločnosť, pochádza z obnoviteľných zdrojov,“ povedal hovorca spoločnosti Michal Ambrovič.

Domácnosti si na zlacňovanie počkajú

Ústupky, ktoré sa v cenovej politike energií podarilo dosiahnuť veľkým priemyselným podnikom, sa domácností zatiaľ týkať nebudú. Naopak, z nových cenových rozhodnutí Úradu pre reguláciu sieťových odvetví vyplýva, že slovenským domácnostiam sa v roku 2018 zvýši koncová cena elektriny priemerne o 2,71 percenta. Dôvodom je nárast cien energetických komodít na burzách.

„Firmy lobujú za riešenie tohto problému už dlhé roky. Domácnosti v nominálnych hodnotách platia podľa štatistík ceny pod priemerom Európskej únie, avšak podľa parity kúpnej sily majú opäť jedny z najvyšších cien. Spotrebitelia z radov domácností si však nedokážu v jednote vyrokovať vo vláde rovnako silné ústupky,“ zhodnotila pre HN Lenka Ferenčáková.